

द्वितीय पत्र:- विज्ञान र गणित

१. विज्ञान

अङ्क- ५०

१.१ गति र शक्ति

- १.१.१ नाप र एकाई ।
- १.१.२ न्युटनका चाल सम्बन्धी नियमहरू ।
- १.१.३ न्युटनको गुरुत्वाकर्षण सम्बन्धी नियम ।
- १.१.४ आर्किमिडिजको सिद्धान्त र प्रयोग ।
- १.१.५ कार्य, शक्ति र सामर्थ्य ।
- १.१.६ उर्जाको स्रोत र यसको संरक्षण ।

१.२ हाम्रा वरपरका भौतिक गतिविधि

- १.२.१ प्रकाशको परावर्तन र आवर्तन ।
- १.२.२ लेन्सहरू र तिनको प्रयोग ।
- १.२.३ तापको प्रसारण र ताप समिकरण ।
- १.२.४ प्रतिध्वनी र गुन्जयमान असर ।

१.३ धारा विद्युत र चुम्बकत्व

- १.३.१ ओहमको नियम ।
- १.३.२ धारा विद्युतका असरहरू ।
- १.३.३ चुम्बकीय क्षेत्र ।
- १.३.४ विद्युत मोटर, जेनेरेटर, ट्रान्सफर्मर र तिनको कार्य सिद्धान्त ।

१.४ वस्तुहरूको परिवर्तन

- १.४.१ भौतिक र रासायनिक परिवर्तन ।
- १.४.२ आयोनीकरण र मिश्रण ।
- १.४.३ अम्ल, क्षार र लवण ।
- १.४.४ तत्व, यौगिक र रासायनिक प्रतिक्रिया ।

१.५ हाम्रा वरपरका पदार्थहरू

- १.५.१ अक्सिजन, कार्बनडाइअक्साइड र एमोनिया ग्याँसको गुण तथा उपयोगहरू ।
- १.५.२ मिथेन, इथेन, इथाइल अल्कोहल र गिल्सेरोलको परिचय तथा उपयोगहरू ।
- १.५.३ सिमेन्ट, सेरामिक्स, साबुन, प्लाष्टिक, रासायनिक मल र किटनाशक औषधीको परिचय र उपयोग ।
- १.५.४ कडा र नरम पानी ।

१.६ सजीव र वातावरण

- १.६.१ लामखुट्टे र तोरीको जीवनचक्र ।
- १.६.२ पारिस्थितिक पद्धति र खाद्य शृङ्खला ।
- १.६.३ जीव भू-रासायनिक चक्र ।

१.७ जीवन प्रक्रिया

- १.७.१ श्वास प्रश्वास, प्रकाश संश्लेषण र उत्सवेदन ।
- १.७.२ मानव स्नायु प्रणाली ।
- १.७.३ मानव शरिरमा रक्त सञ्चालन प्रक्रिया ।

१.८ क्रम विकास र वंशाणु

- १.८.१ मेण्डलको प्रयोग र सिद्धान्त ।
- १.८.२ डार्विनको सिद्धान्त, क्रम विकासका प्रमाणहरू, डि.एन. ए. तथा आर. एन. ए. ।

१.९ पृथ्वी र ब्रह्माण्ड

- १.९.१ सौर्यमण्डल, कालो छिद्र, ग्रहण र चन्द्रमाको कला ।
- १.९.२ मौसम र ऋतु ।
- १.९.३ प्राकृतिक स्रोतहरू ।

१.१० सूचना र सञ्चार प्रविधि

- १.१०.१ सूचना र सञ्चार ।
- १.१०.२ सञ्चार साधनको रूपमा इन्टरनेट र कम्प्युटर ।
- १.१०.३ आधुनिक प्रविधिका सकारात्मक र नकारात्मक असरहरू ।

लोक सेवा आयोग
अप्रविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

२. गणित

अङ्क- ५०

- २.१ गणितका आधारभूत क्रियाहरू तथा ऐकिक नियम (बढीमा ३ वटा राशीहरू भएको साधारण समस्याहरू) ।
- २.२ प्रतिशत
- भिन्नलाई दशमलव र प्रतिशत, दशमलवलाई भिन्न र प्रतिशत तथा प्रतिशतलाई भिन्न र दशमलवमा रूपान्तरण सम्बन्धी समस्याहरू ।
 - प्रतिशत सम्बन्धी साधारण शाब्दिक समस्याहरू, परिवारीक बजेट समेत ।
- २.३ नाफा, नोक्सान र छुट
- वास्तविक नाफा वा वास्तविक नोक्सान, नाफा प्रतिशत वा नोक्सान प्रतिशत वा छुट सम्बन्धी कुनै एक भएको साधारण समस्याहरू ।
- २.४ कमिसन तथा कर (कमिसन, कर र लाभांश सम्बन्धी समस्याहरू) ।
- २.५ साधारण ब्याज र चक्रीय ब्याज
- साधारण ब्याज र चक्रीय ब्याज सम्बन्धी साधारण समस्याहरू, ब्याजदर, समय पूर्ण संख्या हुने तथा समय बढीमा २ वर्षमात्र ।
- २.६ जनसङ्ख्या वृद्धि र मिश्रहास
- जनसङ्ख्या वृद्धि र मिश्रहास सम्बन्धी साधारण समस्याहरू, समय बढीमा २ वर्ष अघि वा पछि र दर पूर्ण संख्या भएको ।
- २.७ घरायसी अङ्कगणित
- बिजुली र पानीको मिटर जाँच, बिजुली, पानी र टेलिफोनको महसुल तथा मुद्रा विनिमय सम्बन्धी कुनै एक भएको दैनिक जीवनका घरायसी साधारण समस्याहरू ।
- २.८ परिमिति, क्षेत्रफल र आयतन
- दिइएको नापका आधारमा त्रिभुजकार वा वृत्ताकार वा आयतकार (वर्गाकार समेत) क्षेत्रको परिमिति र क्षेत्रफल निकाल्ने साधारण समस्याहरू ।
 - दिइएको नापका आधारमा वेलनाकार वा गोलाकार क्षेत्रको क्षेत्रफल र आयतन तथा घनाकार क्षेत्रको आयतन निकाल्ने साधारण समस्याहरू ।
- २.९ तथ्याङ्कशास्त्र
- दिइएको स्तम्भचित्र वा रेखा चित्र वा वृत्तचित्रको अध्ययन गरी प्रश्नहरूको समाधान निकाल्ने ।
 - वैयक्तिक श्रेणी वा खण्डित श्रेणीको आँकडाबाट औसत (अकंगणित मध्यक वा मध्यिका वा रित वा गुणात्मक मध्यक वा हरात्मक मध्यक) गणना सम्बन्धी समस्याहरू ।

समाप्त

द्वितीयपत्र विज्ञान र गणित विषयका पाठ्यक्रमका एकाईहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हुनेछ ।

द्वितीयपत्र	विज्ञान										गणित								
अङ्कभार	५०										५०								
एकाई	१.१	१.२	१.३	१.४	१.५	१.६	१.७	१.८	१.९	१.१०	२.१	२.२	२.३	२.४	२.५	२.६	२.७	२.८	२.९
प्रश्नसंख्या	३	२	३	३	३	२	३	२	२	२	३	३	३	२	३	२	३	३	३
जम्माप्रश्न	२५										२५								

(In English)

PAPER II: - Science & Mathematics

1. Science

50 Marks

1.1 Motion and Energy

- 1.1.1 Measurement and unit.
- 1.1.2 Newton's laws of motion.
- 1.1.3 Newton's universal law of gravitation.
- 1.1.4 Archimedes' principle and its application.
- 1.1.5 Work, energy and power.
- 1.1.6 Sources of energy and its conservation.

1.2 Physical activities around us

- 1.2.1 Reflection and Refraction of light.
- 1.2.2 Lenses and their use.
- 1.2.3 Transmission of heat and heat equation.
- 1.2.4 Effects of echo and reverberation.

1.3 Current electricity and magnetism

- 1.3.1 Ohm's law.
- 1.3.2 Effects of current electricity.
- 1.3.3 Magnetic field.
- 1.3.4 Principle of electric motor, generator and transformer.

1.4 Change in matter

- 1.4.1 Physical and chemical change.
- 1.4.2 Ionisation and mixture.
- 1.4.3 Acid, base and salt.
- 1.4.4 Element, compound and chemical reaction.

1.5 Materials around Us

- 1.5.1 Properties and uses of oxygen, carbon dioxide and ammonia.
- 1.5.2 Introduction and uses of methane, ethane, ethyl alcohol and glycerol.
- 1.5.3 Introduction and uses of cement, ceramics, soap, plastics, chemical fertilizers and insecticides.
- 1.5.4 Hard and soft water.

1.6 Living beings and Environment

- 1.6.1 Life cycle of mosquito and mustard.
- 1.6.2 Ecosystem and food chain.
- 1.6.3 Bio-geochemical cycle.

1.7 Life Processes

- 1.7.1 Respiration, photosynthesis & transpiration.
- 1.7.2 Human nervous system.
- 1.7.3 Blood circulation in human beings.

1.8 Organic evolution and heredity

- 1.8.1 Mendel's experiment and law.
- 1.8.2 Darwinism, evidences of organic evolution, D.N.A. and R.N.A.

1.9 Earth and the Universe

- 1.9.1 Solar System, black hole, eclipse and phases of moon.
- 1.9.2 Weather and seasons.
- 1.9.3 Natural resources.

1.10 Information and communication technology

- 1.10.1 Information and communication.
- 1.10.2 Internet and computer as a means of communication.
- 1.10.3 Positive and negative effects of modern technology.

2. Mathematics

50 Marks

- 2.1 Fundamental Rules in Mathematics and Unitary Method** (Simple problems upto three variables).
- 2.2 Percentage**
- Problems related to change in fraction as decimal or percentage or vice versa.
 - Simple verbal problems on percentage, including family budgets.
- 2.3 Profit, Loss and Discount**
- Simple problems related to actual profit or actual loss, percentage profit or percentage loss or discount (any one).
- 2.4 Commission and Taxation**
- Simple problems on commission, taxation and bonus.
- 2.5 Simple Interest and Compound Interest**
- Simple problems on simple interest and compound interest, rate and time in whole number and time upto 2 years.
- 2.6 Population Growth and Compound Depreciation**
- Simple problems on compound depreciation or population growth, time 2 years before or after and rate is whole number.
- 2.7 Household/Home Arithmetic**
- Simple problems on daily household activities as meter readings of electricity and water, electricity, water and telephone bills and money exchange (any one).
- 2.8 Perimeter, Area and Volume**
- Simple problems to calculate the perimeter and area of triangular or circular or rectangular field, including square, using given measurements.
 - Simple problems to calculate the area and volume of cylindrical or spherical field and volume of cube using given measurements.
- 2.9 Statistics**
- To find solution of the problems using information given by pie- chart or line graph or bar diagram.
 - Simple problems related to calculate the average (arithmetic mean or median or mode or geometric mean or harmonic mean) of individual and discrete series by given data)

----The End----

विज्ञानका नमूना प्रश्नहरू (Sample Questions of Science)

- कुनै दुई वस्तुहरू बीचको दूरीलाई दुईगुणा गर्दा तिनीहरू बीचको गुरुत्वाकर्षण बलमा के असर पर्छ ?
A) दूईगुणा बढ्छ । B) आधा हुन्छ ।
C) एक चौथाई हुन्छ । D) कुनै फरक पर्दैन ।
What happens to gravitational force if the distance between two bodies is doubled?
A) Increases twice. B) Becomes half.
C) Becomes one fourth. D) No effects
- सामान्य जुताको कुर्कुच्चाले भन्दा हिल जुताको कुर्कुच्चाले टेक्दा जमिनमा बढी गाडिन्छ किन ?
A) हिल जुताको कुर्कुच्चामा बढी बल लाग्ने हुनाले ।
B) हिल जुताको कुर्कुच्चाको क्षेत्रफल कम हुने हुनाले ।
C) जमिनले हिल जुतामा लगाउने उर्ध्वचाप बढी हुने हुनाले ।
D) बलले दिने चाप बल लाग्ने क्षेत्रफलसंग अनुक्रमानुपाती हुने हुनाले ।
Why do heel shoes press more in land than the ordinary shoes?
A) Because of heel shoes experience more force than ordinary shoes.
B) Because of area of heel shoes is smaller than ordinary shoes.
C) Because of up-thrust to the heel shoes by the land more than ordinary shoes.
D) Because of pressure given by the force is directly proportional to the given area.
- कुनै कन्भेक्स लेन्सको केन्द्रकरण दूरी 50 cm छ भने उक्त लेन्सको सामर्थ्य कति होला ?
What will be the power of a convex lens having a focal length is 50 cm?
A) 2 D B) 5 D C) 0.5 D D) 0.02 D
- मोटर इफेक्ट भनेको के हो ?
A) विद्युत शक्तिलाई मेकानिकल शक्तिमा बदल्ने असर ।
B) मेकानिकल शक्तिलाई विद्युत शक्तिमा बदल्ने असर ।
C) ईलेक्ट्रिकल शक्तिलाई रासायनिक शक्तिमा बदल्ने असर ।
D) ईलेक्ट्रिकल शक्तिलाई ताप शक्तिमा बदल्ने असर ।
What is a motor effect?
A) Effect of changing electrical energy into mechanical energy.
B) Effect of changing mechanical energy into electrical energy.
C) Effect of changing electrical energy into chemical energy.
D) Effect of changing electrical energy into heat energy.
- 1000 वाटको इलेक्ट्रिक हिटर 220 भोल्टको लाईनमा जडान गरिएको छ भने उक्त परिपथमा कति क्षमताको फ्यूज राख्नु पर्ला ?
If an electric heater of 1000 Watt is connected to 220 Volt line, which capacity of fuse is to be used in the circuit?
A) 3 A B) 4.5 A C) 5 A D) 10 A
- PH स्केलमा कडा अम्लको मान कति हुन्छ ?
What will be the value of strong acid in PH scale?
A) 1 देखि 3 सम्म (From 1 to 3) B) 3 देखि 6 सम्म (From 3 to 6)
C) 8 देखि 12 सम्म (From 8 to 12) D) 12 देखि 14 सम्म (From 12 to 14)
- यूरियाको अणु सूत्र तलका मध्ये कुन हो ?
Which of the following is molecular formula of urea?
A) $\text{NH}_3 - \text{CO} - \text{NH}_3$ B) $\text{NH}_4 - \text{CO} - \text{NH}_2$
C) $\text{NH}_2 - \text{CO} - \text{NH}_3$ D) $\text{NH}_2 - \text{CO} - \text{NH}_2$

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

8. जलीय पारिस्थितिक पद्धतिको जीवपिण्डको पिरामिड सामान्यतः उल्टो हुन्छ, किन ?
- A) उत्पादकको जीवपिण्ड भन्दा उपभोक्ताको जीवपिण्ड क्रमशः बढी हुँदै जाने भएकोले ।
B) उत्पादकको भन्दा उपभोक्ताको संख्या क्रमशः कम हुँदै जाने भएकोले ।
C) उपभोक्ताको भन्दा विच्छेदकको जीवपिण्ड कम हुने हुनाले ।
D) उत्पादकको भन्दा उपभोक्ताको जीवपिण्ड क्रमशः कम हुँदै जाने हुनाले ।

Why does the ecological pyramid of water ecosystem normally become inverted?

- A) Consumers mass goes on increasing than the producers mass.
B) Consumers mass goes on decreasing than the producers numbers.
C) Decomposers mass goes on increasing than the consumers'.
D) Consumers mass goes on decreasing than the producers mass.

9. संगैको चित्रले विरुवाको कुन जीवन प्रक्रियालाई देखाउँछ ?
Which life process does the adjoining figure indicate?

- A) श्वासप्रश्वास (Respiration)
B) उत्सवेदन (Transpiration)
C) प्रकाश संश्लेषण (Photosynthesis)
D) फोटोटैक्सिस (Phototaxis)

10. चार्ल्स डार्विनका सम्बन्धमा देहायको कुन कुरा सत्य हो ?
- A) उनी सन् 1870 मा वेगलको यात्रामा निस्केंका थिए ।
B) उनले केराउको बोटमा प्रयोग गरी सिद्धान्त पत्ता लगाएका थिए ।
C) उनले 'The descent of man' भन्ने पुस्तक लेखेका थिए ।
D) उनले 'The origin of species' भन्ने पुस्तकमा नोबेल पुरस्कार पाएका थिए ।

Which of the following statement is true about Charles Darwin?

- A) He had gone to Beagal tour on 1870 A.D.
B) He had done his experiment on pea plant.
C) He had written the book named "The descent of man".
D) He had won the Nobel Prize on his book "The origin of species".

11. पृथ्वीमा ऋतु परिवर्तन हुने प्रमुख कारण के हो ?
What is the main cause of seasonal change on the earth?
- A) पृथ्वीको वार्षिक गति (Revolution of the earth)
B) पृथ्वीको दैनिक गति (Rotation of the earth)
C) पृथ्वी आफ्नो अक्षमा ढल्काई (Tilting of the earth on its axis)
D) चन्द्रमाले पृथ्वीको परिक्रमा गर्नु (Moon revolving around the earth)

12. नेपालमा प्रति विद्यार्थी एक कम्प्युटर कार्यक्रम (OLPC) सर्वप्रथम परीक्षणको रूपमा कुन कुन जिल्लामा लागु भएको थियो ?

One Laptop Per Child (OLPC) program has been launched recently in Nepal which are the first pilot districts?

- A) काठमाडौं र ललितपुर (Kathmandu and Lalitpur)
B) काठमाडौं, भक्तपुर र रसुवा (Kathmandu, Bhaktapur and Rasuwa)
C) ललितपुर र काभ्रेपलान्चोक (Lalitpur and Karvepalanchowk)
D) मकवानपुर, मुस्ताङ्ग र म्याग्दी (Makawanpur, Mustang and Myagdi)

गणितका नमूना प्रश्नहरू (Sample Questions of Mathematics)

- गणितीय आधारभूत क्रियाहरूलाई क्रमवद्ध रूपमा राख्दा तल दिईएका मध्ये कुन क्रम ठीक हो ?
Which one of the following fundamental operations of Mathematics is in correct order?
A) गुणन, घटाउ, जोड, भाग (Multiplication, Subtraction, Addition, Division)
B) भाग, गुणन, घटाउ, जोड (Division, Multiplication, Subtraction, Addition)
C) भाग, गुणन, जोड, घटाउ (Division, Multiplication, Addition, Subtraction)
D) B र C दुवै (B and C both)
- एउटा कार 9 लिटर पेट्रोल खपत गरी 144 कि.मि. गुड्छ भने 160 कि.मि गुड्न कति लिटर पेट्रोल आवश्यक पर्दछ ।
A car travels 144 km using 9 liters of petrol. How many liters of petrol is required to travel 160 km by same car?
A) 10 लिटर (liters) B) 11 लिटर (liters)
C) 12 लिटर (liters) D) 13 लिटर (liters)
- एउटा कक्षामा रहेका 60 जना विद्यार्थीहरू मध्ये 18 जना केटीहरू छन् भने केटाहरूको प्रतिशत कति हुन्छ ?
In a class of 60 students, 18 are girls and rest are boys. What is the percentage of boys?
A) 56 % B) 50 % C) 65 % D) 70 %
- एउटा पसलमा कार्यरत कर्मचारीको मासिक तलव रु. 8,000 र कुल बिक्रीको 2 % कमिसन छ । मासिक रु. 16,000 कमाउन उक्त महिनामा उसले कतिको बिक्री गर्नु पर्ला ?
The monthly salary of a salesman in a shop is Rs 8,000 and the commission is 2% of total sales. What should be the total sales to increase his earnings up to Rs. 16,000?
A) रु.(Rs.) 2,00,000 B) रु.(Rs.) 4,00,000
C) रु.(Rs.) 3,00,000 D) रु.(Rs.) 5,00,000
- तल लिईएका मध्ये नाफा प्रतिशत निकाल्ने सूत्र कुन हो ?
A) $\frac{\text{वास्तविक नाफा}}{\text{विक्रयमूल्य}} \times 100$
B) $\frac{(\text{क्रयमूल्य} - \text{विक्रयमूल्य})}{\text{क्रयमूल्य}} \times 100$
C) $\frac{(\text{विक्रयमूल्य} - \text{क्रयमूल्य})}{\text{क्रयमूल्य}} \times 100$
D) $\frac{(\text{विक्रयमूल्य} - \text{क्रयमूल्य})}{\text{विक्रयमूल्य}} \times 100$

Which one of the following formula is to calculate profit percentage?

- $\frac{\text{Actual profit}}{\text{Selling price}} \times 100$
- $\frac{\text{cost price} - \text{selling}}{\text{Cost price}} \times 100$
- $\frac{\text{Selling price} - \text{cost price}}{\text{Cost price}} \times 100$
- $\frac{\text{Selling price} - \text{cost price}}{\text{Selling price}} \times 100$

लोक सेवा आयोग

अप्रतिबन्धक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

6. एउटा 'X' भन्ने पसलमा रु. 1,000 पर्ने सामान केही प्रतिशत छुट पछि रु. 750 मा र अर्को 'Y' भन्ने पसलमा रु. 800 पर्ने सामान केही प्रतिशत छुट पछि रु. 640 मा किन्न सकिन्छ भने कुन पसल ग्राहकलाई फाइदाजनक हुन्छ ?
The discounted price of an article in shop X and Y is Rs 750 and Rs 640 respectively, and the marked price of same article in shop X and Y is Rs 1000 and 800 respectively. Which shop is cheaper for the customer?
A) पसल 'X' (Shop X) B) पसल 'Y' (Shop Y)
C) पसल 'X' र 'Y' दुवै (Shop X and Y both) D) पसल 'X' र 'Y' कुनै पनि हुदैन (None of the shop X and Y)
7. तल दिईएका मध्ये वर्गको परिमिति निकाल्ने सूत्र कुन हो ?
Which of the following formula is to calculate the perimeter of a square?
A) 2 (लम्बाई + चौडाई) (2 (length + breadth))
B) 4 (भुजाको लम्बाई) (4 (length of a side))
C) 2 (लम्बाई) + 2 (चौडाई) (2 (Length) + 2 (breadth))
D) माथिका सबै (All of the above)
8. रु. 2,000 को प्रति वर्ष 5 % का दरले 2 वर्षको साधारण व्याज कति हुन्छ ?
What is simple interest on Rs. 2, 000 for 2 years at the rate of 5 % p. a.?
A) रु.(Rs.) 280 B) रु.(Rs.) 200 C) रु.(Rs.) 150 D) रु.(Rs.) 120
9. तल दिईएका मध्ये 'S' भनेको चक्रीय ह्रास मूल्य, 'V' भनेको शुरुको मूल्य, 't' भनेको समय (वर्षमा) र 'r' भनेको प्रतिवर्ष ह्रास दर भए 'S' निकाल्ने सूत्र कुन ठीक छ ?
In the following 'S' represents compound depreciation, 'V' represents original price, 't' represents time in years and 'r' represents rate of depreciation. Which one of the following is correct to calculate 'S'?
A) $S = V(1 - \frac{r}{100})^t$ B) $S = V(1 + \frac{r}{100})^t$
C) $S = V + V(1 - \frac{r}{100})^t$ D) $S = V - V(1 - \frac{r}{100})^t$
10. एउटा शहरको हालको जनसंख्या 20,000 छ। यदि जनसंख्या वृद्धिदर प्रति वर्ष 2.5 % भए 1 वर्ष पछि उक्त शहरको जनसंख्या कति हुन्छ ?
The present population of a town is 20,000. If the rate of population growth is 2.5 % p.a.. What will be population of the town after one year?
A) 20,600 B) 20,500 C) 20,450 D) 20,250
11. न्यूनतम 20 युनिट विद्युतको शुल्क रु. 80 र त्यसपछि प्रति युनिटको रु. 7.30 पर्दछ भने 30 युनिट विद्युतको जम्मा शुल्क कति पर्दछ ?
The minimum charge of 20 units of electricity is Rs. 80 and additional charge per unit is Rs. 7.30. How much charge of 30 units of electricity is?
A) रु.(Rs.) 173 B) रु.(Rs.) 163 C) रु.(Rs.) 153 D) रु.(Rs.) 143
12. तल दिईएका मध्ये कुन अङ्गगणितीय मध्यक निकाल्ने सूत्र हो ? जहाँ 'f' ले बारम्बारता, 'N' ले बारम्बारताको योगफल र 'x' ले चलराशि जनाउँछ।
Which one of the following is formula to determine the arithmetic mean? Where 'f' represents frequency, 'N' represents total frequency and 'x' represents the variable.
A) $\frac{\sum fx}{N+1}$ B) $\frac{\sum fx}{N-1}$ C) $\frac{\sum fx}{N-2}$ D) $\frac{\sum fx}{\sum f}$